Cherad

Introdu

Alpha

GRAECORVM CHARACTERVM APICVM ET ABBREVIATIONVM EXPLICATIO CVM NONNVLLIS ALIIS.

PER FRANCISCVM VERGARA PROFESSOREM COMPLVTEN.

Literæ apud græcos sunt viginti quatuor. videlicet

Α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω.

Figuræ variæ	Nomina.	Poteſtates.
Α. α.	ἄλφα.	Alpha. A.
Β. β. ϐ ϑ	βῆτα.	vita. b.
Γ. γ. ɾ ɣ	γάμμα.	gamma. g.
Δ. δ. ∂	δέλτα	delta. d.
Ε. ε. ϵ	ἒψιλόν	epſilon. e. breue.
Ζ. ζ. ξ ζ	ζῆτα.	zita. z.
Η. η. ɳ	ἦτα.	ita. i. lōgū.
Θ. θ. ϑ	θῆτα.	thita. th.
Ι. ι.	ἰῶτα.	iota. i.
Κ. κ. ϰ	κάππα.	cappa. c.
Λ. λ. ʌ	λάμβδα.	lambda. l.
Μ. μ.	μῦ.	mi. m.
Ν. ν. ν ɴ	νῦ.	ni. n.
Ξ. ξ. ξ	ξῦ.	xi. x.
Ο. ο.	ὁμικρόν.	omicron. o. breue.
Π. Γ. ϖ. π.	πῖ.	pi. p.
Ρ. ρ.	ῥῶ.	rho. r.
Σ. σ. ς.	σίγμα.	ſigma. ſ.
Τ. τ. ϯ	ταῦ.	taf. t.
Υ. υ.	ὑψιλόν.	ypſilon. y.
Φ. φ.	φῖ.	phi. ph
Χ. χ.	χῖ.	chi. ch.
Ψ. ψ.	ψῖ	pſi. pſ.
Ω. ω.	ὦμέγα.	o mega. o. lōgū.

A eundem sonū habet quē nostrum. a. vt ἄγε. age.

β. mollius profertur q̄z. b. ita vt ad. u. consonantem declinet. vt βίος. vios.

γ. sonat vt g. sequēte tm̄ altero. γ. vel. κ. vel. χ. vel. ξ. pfertur velut. n. vt ἄγγελος, angelos. Itē ἀγκών. vbi. κ. q̄z sequēs trāsit in sonū. g. seu. γ. p̄cedētis. Itaq̄ pfertur. angon nō ancon. Item ἀγχίσης. anchisis. φάρυγξ. pharynx.

δ. sōat. d. ἐλιλόν. Vo idest. e. tenue valet. e. breue. vt δέ. de.

ζ. litera duplex valet σδ. vulgo tamen pfertur sono quodam apium susurro persimili: non adeo aspere sicut. z. sed mollius vt ζέφυρος. zephyros.

η. perinde nunc profertur ac si esset. i. longum cum sit. e. longum. vt κρατήρ. cratir.

θ. valet. t. cum aere siue spiritu. ita vt preferat anseris strepitum. vt θεός. theos.

ι. ea voce pnūciatur qua nostrū. i. vt σοφία. sophia.

κ. sonat sicut latinū. c. cū vocali habēte sonū. a. o. u. sed cū platiōe. e. i. sonat velut. ch. hispanū: vt κικέρων. chicherō.

λ. sonat. l. simplex: verum sequente voce. i. pressius vt duplex. ll. hispanum. vt λκδα. llida.

μ. non aliter pfertur q̄z. m. nostrum. vt νέμω. nemo.

ν. valet. n. sed sequente voce. i. sonat pressius velut duplex nn. hispanum: vt ἀνήρ. añir.

ξ. lr̄a duplex valet. κσ. sicut. x. cs. vt ἀλέξανδρος. alecsādros.

ο. μικρόν. hoc ē. o. puū pfert sicut. o. breue. vt λόγος. logos.

π. sonat. p. p̄cedente tamen. μ. proferri solet tanq̄z. b. vt ἄμπελος. ambelos.

Secub tamē si aspirari contingat ῥ. ph. vi ῑ. ῥήτωρ. πύῤῥα.

ρ. eo sono ꝓfertur sicut.r. Itidē.σ.sicut.s.vt ἄρσις.arsis.

τ. sonat.t.verū p̄cedēte.ν.trāsit ī sonū.δ.vt πάντα.pāda.

υ. ψιλὸν hoc est.y.tenue non aliter pronunciatur q̄.y.vt κύων.cyon.

φ. valet.π.cum spiritu.atq; ita transit ad nos in.ph.vulgo tamen profertur vt.f.vt φήμη.phimi.

χ. est.κ.itidem cū spiritu. enunciatur autem sequentibus vocibus.a.o.u.sicut chaph hebręū aere.s.e gutture erūpēte.vt χάρτη.χόρδη.λόχου.charti.chordi.lochu.sequētibus vero prolatiōibus.e. vel.i.eo sono profertur sicut ab hispanis aut punicis.xe.xi.vt χελιδὼν.χοῖρος.xelidō xiros.

ψ. litera duplex valet.πσ.vt ψαλμὸς.psalmos.

ω. μέγα.hoc est o magnum sonat o lōgū,vt ὥρα.hora.

Ex supradictis.24.literis septem sunt vocales.α.ε.η.ι.ο.υ.ω reliquæ decem & septem consonātes. Porro ex septem vocalibus duodecim constituūtur diphthongi.ex quibus sex dicuntur proprię & totidem impropriæ.Propriarum prolationes sic habent.

αι.sonat.e.transitq; ad nos in.æ.vt αἰγίς.ęgis.

αυ.sonat vt aue si tollas.e.vltimum.vt.u.remaneat consonans,vt ταῦ.taf.

ευ. quoq; profertur sicut eua dempto.a.eodem modo, vt εὖγε.euge.

ει.&.οι.nunc proferuntur ita vt simplex.i. longum, vt οἰκεῖος.ichios.

ου. valet.u.sed nunq̄ fit consonans.itaq; οὐεργίλιος. apud græcos quinq; syllabarum est.

οι.sonat.i.

αι . αυ . ει . ευ . οι . ου .
æ . af . i . ef . i . u .

Reliquæ sex diphthongi impropriæ sunt dictæ, partim ꝙ nō ita plenam vocem nec scripturam exhibeant sicut proprię dictæ, vt ᾳ.ῃ.ῳ. partim ꝙ nō ita frequētes in vsum sese offerant quales sunt.υι.ηυ.ωυ.

ᾳ. ergo iota paruulo subscripto profertur vt solum.a.lōgum, vt αἰνείᾳ.ęn̄ia.

ῃ. iota itidem subscripto solet enunciari ita vt.i.longū. vt τιμῇ.timi.

ῳ. iota quoqꝫ subscripto sonat.o.lōgū, vt λόγῳ.logo. Reperitur etiā in his tribus diphthongis. paruum illud.ι. ascriptum antiquorum more sic.αι.ηι.ωι.

υι. sōat.y.lōgū: trāsitqꝫ ad latīos in.yi. vt ἅρπυια.harpyia.

ηυ. profertur vt iui dempto.i.finali ἀπῆυρα.apiura. ita vt u.sit consonans.

ωυ. ionū propria sic profertur vt oua dempto.a.vt ὠυγὸς outos.vt sit bisyllabum.

¶De accentibus siue apicibus aut notis quę literæ non sunt.

Sunt etiam præter has ipsas literarum figuras aliæ quędam notulæ: quibus in scribendo græci vti solent ad designandas vocum & scripturæ differentias: quæ obseruādæ sint tam circa syllabarum modulationē extensionem & spiritum: q̄ꝫ etiam vt partium ipsarum coherentia vel distinctio/aut literæ defectus, & scripto & voce(vbi opus est)notetur. hæ omnes notulæ vocabulo generis προσῳδίαι nuncupantur: hoc est accentus ab accantando. Sunt autem numero decem. Diuiduntur qꝫ quadrifariam in tonos.s.spiritus/tempora/& passiones, hoc modo.

	acutus. ´	vt λόγος.	Fit aūt ex sinistra ꝑte lr̄æ. Λ.
Toni.3.	grauis. `	καλὸς	Ex dextra parte eiusdē. (lr̄ę. θ
	circūfl. ^. vl. ˜	μοῦσα.	Ex vtraq; vl ex supiori parte
Spūs.2.	dēsus. ͵. vl. ͵.	ἐκτωρ.	Ex sinistra ꝑte literæ. ͵. vel. ο.
	tenuis. ͵. vl. ͵.	ἄγε.	Ex dextra parte vtriuslibet.
Tp̄a.2.	longū. ¯.	μυρία.	Ex virgula trāsuersa literæ. θ.
	breue. ◡	μυρίᾱ.	Ex inferiori parte eiusdem.
	auersio. ʼ	κατ' ἐμοῦ.	Eadē quę spūs tenuis ex. ο.
Passi.3.	distinctio. ,	vt ὅ,τι.	Λ. H.
	subunio. ‿	vt ὅ‿τι.	θ. ο.

Toni siue apices tonos designantes sunt tres. quorū vnū habet vnaquęq; dictio figuratum supra eam syllabam vbi tonus dominatur. vt κάμηλος. acutum habet in antepenulti. ἀινεῖας in penulti. τιμὴ. grauem in vltima. μοῦσα circunflexum in penulti. ἑρμῆς eundem in vltima.

Spiritus seu spirituum notæ collocantur supra q̄uis vocalem dictionis inceptiuā. Omnis enim dictio incipiens a vocali aut aspiratur: & tunc habet partem sinistram literæ. ͵. vel. ο. supra vocalem initialem/aut attenuatur: & tūc habet dextram partem. Ex consonantibus vero solū. ρ. in principio dictionis recipit aspirationē vt ῥήτωρ. rhetor. nam in medio sine apice vllo pouitur vt πυρὰ. pyra. nisi geminatum fuerit. tunc enim prius. ρ̄. tenuem suscipit: posterius densum vt πύῤῥα pyrrha.

Tempora seu notæ temporum locabantur supra vocales ancipites ad distinguēdam illarum quantitatem. quibus Aldus in carminum latinorum scansione frequenter vti-

tur. nunc in vsu non sunt.
Ex passionibus auersio ponitur supra finē dictionis vna de vocalis ablata est: vt defectum illū notet. Nam quum dictio finitur in vocalem: & sequens etiam incipit a vocali: prioris dictionis vocalis euphonię gratia nonnunq; eliditur. vt ἀφ' ἑαυτοῦ pro ἀπὸ ἑαυτοῦ. Id autē quando & quomodo fiat alibi magis explicabitur. Distinctio deseruit ad distinguendas partes male coherentes quæ alias cōiunctę legi possent: ponituriq; in linea: ita tamen vt declinet ad partem inferiorem. vt ὅ, τι. id est quodcunq;. Subunio ediuerso coniungit male diiūcta vt ὅ‿τι ideſt q declaratiue. His tribus vltimis signis vtūtur quoq; latini vbi opus est. id qđ libri ipōr manu scripti manifeste indicant.

¶De punctis clausularum & nonnullis aliis scripturę signis.

Sed vt pungendi etiam ratio dicatur quæ ad hoc institutum non parum conducit. Aduertendum est triplex orationis in voce & scriptura interuallum veteres fecisse. Nam vbi sententia omnino esset imperfecta: notam distinctionis lineę subiungebant ad locum inferiorem. Vbi prorsus perfecta & absoluta: colū in medio. quum vero clausula esset ex parte perfecta, & ex parte imperfecta: vbi scilicet latini comma adhibent: illi colum idem in parte superiori locabāt. vt ἐγὼ μέν, γράφω σὺ δὲ, μανθάνεις. Ego quidem/ scribo: tu autem/ discis. Cæteruni iuniores plærunq; hoc signo, vti solent vbicunq; sententia quidpiam aliud expoſcit. vbi vero quieſcit: col

indifferenter aut in medio loco aut in inferiori siue superiori apposito. Aduertendum etiam interrogationis signum apud græcos hoc modo describi; Item ꝙ duo puncta supra vocalem distingunt illam a pręcedenti: ne cum illa coeat in diphthōgon. vt ὄϊς bisyllabum est. alias monosyllabum esset sine punctis οἰς. is. per diphthongū. Reperitur etiam virgula supra dictionem porrecta quæ nonnunq̄ syllabas contrahit hoc modo. ἰη̄ς̄. ἰησοῦς. χρ̄ς̄. χριστὸς. σῶρ̄. σωτὴρ. θ̄ς̄. θεὸς. ἄν̄ος. ἄνθρωπος. idest Iesus christus. Saluator. Deus. Homo. &c. Aliquādo significat partem subiectam aut nomen esse propriū personaliter sumptum. vt ὁ πλάτων διαλέγεται. plato disputat. aut pro se materialiter capiēdā. vt τὸ ᾱ. μὲν φωνῆέν ἐστι δίχρονον. idest ᾱ. quidē vocalis est bitēporea. Hic obiter notare placuit cōmunē errorē eorū qui IH̄S scribūt per. H. aspirationis notā. & XP̄S ꝑ, xp, nimirū secuti huiusmodi gręcorū solennē abbreuiādi ritum. quo apud illos ἰη̄ς̄. χρ̄ς̄. scribitur. vnde græcorū characterū ignari. pro .η̄. similē illi nostrā. H. substituerunt in priori dictione. in posteriori eandem similitudinem secuti ex, χρ, fecerunt. xp. Atq; ita reclamante ratione & inuita Minerua adhuc plęriq; scribunt IH̄S XP̄S. pro IESVS CHRISTVS.

¶ Compendia quępiam seu abbreuiaturæ & ligaturæ literarum.

In linea

ἀπὸ	ἀπὸ	ει		ει
ϖτ	ϖτ	αρ		αρ
ττ	ττ	τὸ		τὸ
κτ	κτ	ται		ται
πρ	πρ	δὲ		δὲ
ς	στ	μὲν		μὲν
σσ	σσ	περὶ		περὶ
σϖ	σϖ	περὶ		περὶ
χ	σχ	περὶ		περὶ
σθ	σθ	καὶ		καὶ
σθαι	σθαι			
ος	ος	γὰρ		γὰρ
υς	υς			
υν	υν	ἐπὶ		ἐπὶ
υι	υι			
ην	ην	τρ		τρ
αλ	αλ	εν		εν
αλλ	αλλ	ευ		ευ
ελ	ελ	ερ		ερ
ελλ	ελλ	ες		ες
γγ	γγ	τῶ		τῶ
ετο	ετο	γρά		γρά
τι	τι	πλύ		πλύ
σαν	σαν	τὰ		τὰ
ου	ου	ἐστὶ		ἐστὶ

Supra lineam.

ο	ος	vt λόγο	λόγος.
”	αις		αῖς
ς	ης		ῆς
ςς	εις		εῖς
=	ειν		εῖν
∩	ων		ών
∩	ῶν		ον
	ὸν		όν
	αν		ὰν
	εν		ὲν
	ην		ὴν
	ιν		ὶν
	ας		άς
	ὰς		ᾶς
	ες		ις
	ης		ις
	ῆς		οις
	ως		ῶς
	ους		οὺς
	”		”
	μετὰ		κατὰ
	τῆς		τῆς
	τι		ὅτι
	τα		ἤγουν
	μενος		εἶναι

Εὐχὴ κυριακή. Oratio dominica.

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου. γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον, δὸς ἡμῖν σήμερον. καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ, ἀμήν.

Salutatio angeli ad sanctissimam virginem.

Ἀσπασμὸς τοῦ ἀγγέλου πρὸς τὴν ἁγιωτάτην παρθένον.

Χαῖρε κεχαριτωμένη μαρία, ὁ κύριος μετὰ σοῦ, εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶ, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σοῦ, ὅτι σωτῆρα ἔτεκες τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ἀμήν.

Symbolum sanctorꝝ apostolorū.

Σύμβολον τῶν ἁγίων ἀποστόλων.

Πιστεύω εἰς θεὸν πατέρα παντοκράτορα ποιητὴν οὐρανοῦ, καὶ γῆς, καὶ εἰς Ἰησοῦν χριστὸν υἱὸν αὐτοῦ ἕνα μόνον κύριον ἡμῶν, συλληφθέντα ἐκ πνεύματος ἁγίου, γενηθέντα ἐκ μαρίας τῆς παρθένου, παθόντα ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, θαφέντα καὶ ταφέντα, κατελθόντα εἰς ᾅδην, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν, ἀνελθόντα εἰς οὐρανούς, καθεζόμενον ἐν δεξιᾷ τοῦ πατρὸς παντοκράτορος, ὅθεν μέλλει ἔρχεσθαι κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς. Πιστεύω εἰς πνεῦμα ἅγιον, εἰς ἁγίαν ἐκκλησίαν καθολικήν, ἁγίων κοινωνίαν, ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, σαρκὸς ἀνάστασιν, ζωὴν αἰώνιον. Ἀμήν.

Altera salutatio ad eandem.

Ἕτερος ἀσπασμὸς πρὸς τὴν αὐτήν.

χ Αἶρε δέσποινα μῆτερ ἐλέους, ζωὴ, γλυκύτης, καὶ ἐλ-
πὶς ἡμῶν χαῖρε. πρὸς σὲ βοῶμεν οἱ τῆς Εὔας ἐξόρι-
στοι παῖδες, πρὸς σὲ ἀτενίζομεν στενάζοντες καὶ θρηνοῦντες ἐν
τῇδε τῇ τ̃ κλαυθμῶνος κοιλάδι. Ἄγε δὴ συνηγόρει ἡμῶν τοὺς
εὐσπλάγχνους σου ὀφθαλμοὺς ἐφ' ἡμᾶς ἐπίστρεψον, καὶ Ἰη-
σοῦν τὸν εὐλογημένον καρπὸν τῆς κοιλίας σου, μετὰ τὴν ὑσε-
ρορίαν ταύτην ἡμῖν ἀνάδειξον, ὦ ἐπιεικὴς, ὦ εὔσπλαγχνε, ὦ
ἡδεῖα παρθένε Μαρία.

Initium sancti euangelii scdm Ioannem.

Ἀρχὴ τ̃ ἁγίου εὐαγγελίου κατὰ Ἰωάννην.

ΕΝ ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεὸν, καὶ θεὸς ἦν
ὁ λόγος. οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεὸν. πάντα δι' αὐτοῦ
ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτ̃ ἐγένετο οὐδέν, ὃ γέγονεν. Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν
καὶ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει
καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλ-
μένος παρὰ θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης. οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυ-
ρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τ̃ φωτὸς, ἵνα πάντες πιστεύσωσι
δι' αὐτ̃. οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ
φωτός. ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρ-
χόμενον εἰς τὸν κόσμον. ἐν τῷ κόσμῳ ἦν. καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτ̃
ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ
ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτὸν, ἔδωκεν αὐ-
τοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέσθαι τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνο-
μα αὐτοῦ, οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς, οὐδὲ ἐκ
θελήματος ἀνδρὸς, ἀλλ' ἐκ θεοῦ ἐγεννήθησαν, καὶ ὁ λόγος σὰρξ
ἐγένετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν. καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτ̃,
δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρὸς πλήρης χάριτος καὶ ἀλη-
θείας.

Χριστοῦ δόγματα παρὰ Ματθαίῳ. κεφ. ε.

Ego autē dico vobis: non resistere malo. Sed quisquis
Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ. ἀλλ' ὅς τις
tibi alapā ipegerit in dexterā tuā maxillā: obuerte illi et
σὲ ῥαπίσει ἐπὶ τὴν δεξιάν σου σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν
alterā. Et volēti tecū iudicio cōtēdere et tunicā tuā tollere:
ἄλλην. καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν
dimitte illi et pallium. Et qui te adegerit ad miliariū unū:
ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον. καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἕν,
abito cū illo duo. Petenti abs te dato. et volenti
ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο. τῷ αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ τὸν θέλοντα
abs te mutuū accipere: ne auerseris. Ego autem dico vobis.
ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι, μὴ ἀποστραφῇς. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν,
Diligite inimicos vestros: bñ precamini deuouentibus
ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους
vos. bene facite iis q̄ odio pſequūtur vos. et orate
ὑμᾶς. καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦντας ὑμᾶς, καὶ προσεύχεσθε
pro ledentibus vos et perſequētibus vos. vt sis:
ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς, καὶ διωκόντων ὑμᾶς. ὅπως γέ-
tis filij patris vestri q̄ est in celis. quia solem su:
νησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐ:
um exoriri facit sup malos et bonos. et pluit sup iu:
τοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθούς, καὶ βρέχει ἐπὶ δι-
stos et iniustos. Si enim dilexeritis eos q̄ diligunt
καίους καὶ ἀδίκους. Ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας
vos: quod premiū habetis? nōne et publicani idem faci:
ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦ:
unt? et si cōplexi fueritis fratres vros tātū: q̄d eximiū
σιν; καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν
facitis? nōne et publicani sic faciunt? Eritis ergo vos
ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι οὕτω ποιοῦσιν; ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς

perfecti: quēadmodū pater vester ḡ est in celis: pfectus est.
τέλειοι, ὡσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τέλειός ἐστιν.

Beatitudines, Octo.
Μακαρισμοὶ, η.

Beati pauperes spiritu: qñ ipsoꝝ est re-
μ Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βα-
gnum celoꝝ. Beati qui lugent: qñ ip-
σιλεία τῶν οὐρανῶν. Μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐ-
si cōsolationē accipiēt. Beati mites: qñ ipsi bere-
τοὶ παρακληθήσονται. Μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κλῆρο-
ditatē sortiētur terre. Beati esuriētes ⁊ sitientes
νομήσουσι τὴν γῆν. Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν
iustitiam: qñ ipsi saturabuntur. Beati misericor-
δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. Μακάριοι οἱ ἐλεήμο-
des: qñ ipsi miam pſequēt. Beati mundi corde/
νες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ,
qñ ipsi deū videbunt. Beati pacifici: qñ ipsi filii
ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται. μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοὶ, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ
dei vocabūtur. Beati pſecutionē passi propter iustitiam:
θεοῦ κληθήσονται. Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης,
qñ ipsoꝝ est regnum celoꝝ. Beati estis: quū
ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Μακάριοί ἐστε, ὅταν
pbris affecerit vos ⁊ isectati fuerit: ⁊ dixerit oīe malū ver-
ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσι, καὶ εἴπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆ-
bū aduersꝰ vos mētiētes propter me. Gaudete ⁊ exulta-
μα καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν ἐμοῦ. χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶ-
te: qñ merces vestra multa in celis.
σθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Γρηγορίου τοῦ θεολόγου γνῶμαι μονόστιχοι κατὰ ἀλφάβητον ἰαμβικόν.

Ἠθικὸν ἀλφάβητον.

Ἀρχὴν ἁπάντων καὶ τέλος πρῶτον θεόν.
Βίου τὸ κέρδος ἐκβιοῦν καθ' ἡμέραν.
Γίνωσκε πάντων τῶν καλῶν τὰ δράματα.
Δεινὸν πένεσθαι, δεινὸν εὐπορεῖν κακῶς.
Ἐυεργετῶν ἔθιζε μιμεῖσθαι θεόν.
Ζήτει θεοῦ σοὶ χρηστότητα, χρηστὸς ὤν.
Ἡσάρξ κρατείσθω καὶ δαμαζέσθω καλῶς.
Θυμὸν χαλίνου. μὴ φρενῶν ἔξω πέσῃς.
Ἰσα μὴ ὄμμα. γλῶσσα δὲ σάθμην ἔχοι.
Κλεὶς ὦσι πείσθω. μὴ δὲ πορνεύοι γέλως.
Λύχνος βίου σοὶ πρακτὸς ἡγείσθω λόγος.
Μή σοι τὸ εἶναι τῷ δοκεῖν ὑπορρέοι.
Νόει τὰ πάντα, πρᾶττε δ' ἃ πράττειν θέμις.
Ξένον σεαυτὸν ἴσθι, καὶ τίμα ξένους.
Ὀστ' εὐπλοεῖς, μάλιστα μέμνησο ζάλης.
Πάντ' εὐχαρίστως τὰκ θεοῦ δέχεσθαι χρή.
Ῥᾴβδος δικαίου, πλεῖον ἡ τιμὴ κακοῦ.
Σοφῶν θύρας ἔκτριβε, πλουσίων δὲ μή.
Τὸ μικρὸν οὐ μικρόν, ὅταν ἐκφέρῃ μέγα.
Ὑβριν χαλίνου, καὶ μέγας ἔσῃ σοφός.
Φύλαττε σαυτὸν, πῶμα δ' ἄλλου μὴ γέλα.
Χάρις φθονεῖσθαι, τὸ φθονεῖν δ' αἶσχος μέγα.
Ὑχὴ θύοιτο, μᾶλλον ἢ τὸ πᾶν θεῷ.
Ὠτίς φυλάξει ταῦτα, καὶ σωθήσεται.

Gregorii Theologi Sententię vnius Carminis Scd̄m Alphabetum Iambicum.

Morale Alphabetum.

Principium omnium & finem facito deum.
Vitæ lucrum, victum querere in diem.
Dignoscito omnium bonorum opera.
Graue egere. graue abundare male.
Benefaciens assuesce imitari deum.
Para tibi dei lenitatem facilis existens.
Caro comprimatur. & dometur bene.
Animum frena. ne mente excidas.
Sistito aspectū. lingua vero regulam habeat.
Clauis auribus imponatur. nec lasciuiat risus.
Lucerna vitæ tibi totius prȩcedat ratio.
Ne tibi qd̄ est, in existimationē effluxerit.
Cōsidera om̄ia. facito autē quę facere fas.
Hospitem te ipsum scito. & honora hospites.
Quū ꝑspe nauigas, ip̄ris memēto tēpestatis.
Om̄ia cū gr̄a & actiōe a deo sumere oportet.
Virga iusti plus q̄ꝫ honor mali.
Sapientū fores terito. diuitū vero non ita.
Pusillū, nequaq̄ꝫ pusillū, quū elicit magnum
Iniuriā cohibeto. & magnus eris sapiens.
Caueto tibi. Casum vero alterius ne ride.
Gr̄a iuidiosū ee. iuidere aūt turpitudo magna
Anima imoletur, potiusq̄ꝫ vniuersum deo.
O quis seruabit hæc. & saluabitur.

¶ COMPLVTI APVD MICHAELEM
DE EGVIA. AN. M. D. XXVI.
XV. OCTOBRIS.